

**PREGLED
ODABRANIH
PRESUDA
EUROPSKOG
SUDA
ZA LJUDSKA
PRAVA
ZA 2018.
GODINU**

12345

Izdavač:

Kuća ljudskih prava Zagreb
Selska cesta 112 a/c, 10000 Zagreb
www.kucaljudskihprava.hr

Za izdavača:

Ivan Novosel

Autorica:

Tea Dabić

Lektura i korektura:

Sara Sharifi

Dizajn i prijelom:

Radnja, Antonio Karača i Petra Vrdoljak

Zagreb, prosinac 2018.

Kuća ljudskih prava je Centar znanja u području zaštite i promicanja ljudskih prava u okviru Razvojne suradnje s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva.

Izdavanje ove publikacije omogućeno je financijskom podrškom Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Kuće ljudskih prava Zagreb i nužno ne izražava stajalište donatora.

Kuća ljudskih prava Zagreb je organizacija za ljudska prava osnovana 2008. godine kao mreža organizacija civilnog društva s ciljem zaštite i promicanja ljudskih prava i temeljnih sloboda. Vizija KLJP-a je izgradnja demokratskog, pluralističkog i inkluzivnog društva utemeljenog na vrijednostima zaštite ljudskih prava, vladavine prava, socijalne pravde i solidarnosti. Istraživanjem, monitorin- gom, javnim zagovaranjem i edukacijama, KLJP doprinosi zaštiti, promicanju, razvitku i unapređivanju ljudskih prava i temeljnih sloboda. Objavlivanjem godišnjih pregleda stanja ljudskih prava, tematskih izvještaja i podnesaka doprinosimo izradi kvalitetnijih zakona i javnih politika.

PREGLED ODABRANIH PRESUDA EUROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA PROTIV HRVATSKE ZA 2018. GODINU

1

PRESUDA ŠTITIĆ PROTIV
HRVATSKE (BROJ
ZAHTJEVA 16883/15)

2

PRESUDA BUVAČ PROTIV
HRVATSKE (BROJ
ZAHTJEVA 47685/13)

3

PRESUDA Kobaš PROTIV
HRVATSKE (BROJ
ZAHTJEVA 27228/14)

4

PRESUDA VUKOVIĆ
PROTIV HRVATSKE (BROJ
ZAHTJEVA 47880/14)

5

PRESUDA PARAZAJDER
PROTIV HRVATSKE (BROJ
ZAHTJEVA 50049/12)

PREGLED ODABRANIH PRESUDA EUROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA PROTIV HRVATSKE ZA 2018.GODINU

Kuća ljudskih prava Zagreb izradila je pregled pet odabranih presuda Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Europski sud), koje su postale konačne u 2018. godine, u cilju informiranja šire javnosti o sadržaju donesenih odluka. Imajući na umu da su domaći sudovi dužni tumačiti nacionalno pravo u skladu sa izraženim zaključcima, utvrđenjima i praksom Europskog suda, od ključne je važnosti poznavanje i razumijevanje judikature Europskog suda.

Riječ je o sažetom prikazu koji za svaku presudu obuhvaća sažetak činjeničnog stanja, isticane konvencijske povrede te odluku suda o dopuštenosti zahtjeva.

Naime, prema službenim statističkim podacima¹ Europskog suda proizlazi da je Europski sud do 1. siječnja 2018. godine donio sveukupno 377 odluka od kojih je u 301 utvrđena neka od konvencijskih povreda, dok je u njih 45 Europski sud utvrdio da nije bilo povreda od strane države. Prema trenutno raspoloživim podacima, u tijeku je 502 zahtjeva protiv Republike Hrvatske dok je 14 312 postupaka završeno.

Najveći broj odluka i u njima utvrđenih povreda odnosi se na povredu čl. 6. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Konvencija) - (prava na pošteno suđenje), i to u 51,82% slučajeva, nakon čega slijedi povreda čl. 8. Konvencije (pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog

¹ Dostupno na: https://www.echr.coe.int/Documents/Facts_Figures_Croatia_ENG.pdf

života), i to u 10,42% slučajeva, u jednakom postotku utvrđene su povrede iz čl. 13. Konvencije (pravo na djelotvorni pravni lijek) te Protokola 1 čl. 1. uz Konvenciju (zaštita vlasništva) u 8,59 %, potom povredu iz čl. 5. Konvencije (pravo na slobodu i sigurnost) u 7,29% slučajeva, povreda iz čl. 3. Konvencije (zabrana mučenja) u 6,51%, povreda iz čl. 2. Konvencije (pravo na život) u 3,29% slučajeva te sve ostale povrede utvrđene u 3,65% slučajeva.

PRESUDA ŠTITIĆ PROTIV HRVATSKE (BROJ ZAHTJEVA 16883/15)

Dana 6. studenog 2018. Europski sud donio je presudu kojom je utvrđeno da Republika Hrvatska nije provela učinkovitu istragu o navodnom policijskom zlostavljanju podnositelja zahtjeva, čime je došlo do povrede članka 3. Konvencije - zabrana mučenja u proceduralnom aspektu (neprovođenja učinkovite istrage).

ČINJENIČNO STANJE

Dana 2. studenog 2012., podnositelj zahtjeva Vladimir Štitić uhićen je zbog sumnje na nabavljanje te stavljanje u promet veće količine heroina. Prilikom uhićenja podnositelj zahtjeva pružao je aktivan otpor, radi čega je policija upotrijebila silu, što je rezultiralo zadobivanjem teških tjelesnih ozljeda po podnositelja. Iz medicinske dokumentacije utvrđeno je da je podnositelj zadobio hematoma ispod oba oka te perforaciju lijevog uha. Policijski službenici su o navedenom uhićenju podnijeli izvještaj o policijskom postupanju u kojem su naveli kako je protiv podnositelja upotrijebljeno sredstvo prisile na način da je uporabljena leg sweep tehnika samoobrane, uslijed čega je podnositelj pao na pod lijevom strane glave. Podnositelj zahtjeva podnio je kaznenu prijavu Općinskom državnom odvjetništvu u Zadru, navodeći kako su policijski službenici upotrijebili prekomjernu silu prilikom uhićenja, odnosno nastavili ga udarati po tijelu i nakon što je pao na pod. Uz kaznenu prijavu, podnositelj zahtjeva priložio je i medicinsku dokumentaciju. ODO Zadar je na temelju iskaza policijskih službenika zaključilo kako je upotreba sile bila opravdana i nužna jer je podnositelj pružao otpor uhićenju, uz navođenje da policijski službenici nisu imali namjeru nanijeti ozljede podnositelju. Pod-

Presuda Štitić protiv
Hrvatske (broj zahtjeva
16883/15) dostupna na
[LINKU](#)

nositelj je, potom, preuzeo kazneni progon u kojem je tražio da se ispituju dodatni svjedoci te da se izradi medicinski nalaz i mišljenje kako bi se utvrdio točan način zadobivanja ozljeda. Županijski sud u Zadru odbio je zahtjev podnositelja za provođenjem istrage, bez navođenja razloga zašto zahtjev za saslušavanjem predloženih svjedoka nije usvojen. Podnositelj je podnio žalbu na takvu odluku, koja je potom odbijena u bitnom navodeći kako se zadobivena ozljeda perforacije lijevog uha ne smatra teškom tjelesnom ozljedom. Podnositelj je potom podnio i Ustavnu tužbu koja je odbačena kao nedopuštena.

PRIGOVORI

Pozivajući se na članak 3. Konvencije, podnositelj je prigovarao da je bio zlostavljan od strane policijskih službenika prilikom uhićenja te da hrvatske vlasti nisu provele učinkovitu istragu o navodnom policijskom nasilju.

ODLUKA SUDA

Europski sud utvrdio je da je postupanjem policije došlo do povrede čl. 3. Konvencije u proceduralnom aspektu. Naime, Europski sud ponovio je da članak 3. Konvencije zahtijeva da tijela istraže navode o zlostavljanju ako su 'dokazivi' i 'ukazuju na postojanje razumne sumnje'. Europski sud također je utvrdio da nadležna tijela nisu uložila ozbiljne napore radi procjene najvažnijeg aspekta slučaja - je li upotrijebljena sila u toj situaciji bila neophodna i/ili prekomjerna. Dodatno, nadležna tijela nisu naložila provođenje medicinskog vještačenja kako bi se moglo utvrditi na koji točno način su ozljede nastale te u svezi time dati razjašnjenje glede podnositeljevih navoda da je bio izložen udarcima dok je ležao na podu. Umjesto toga, domaće vlasti ograničile su svoju procjenu na čitanje medicinske dokumenta-

cije i izjave policajaca uključenih u slučaj, što je očito bilo nedovoljno da bi se razjasnile sve relevantne okolnosti zlostavljanja podnositelja. Upravo zbog navedenog, odnosno jer domaće vlasti nisu izvršile svoju obvezu provođenja učinkovite istrage, Europski sud utvrdio je povredu postupovnog aspekta čl. 3. Konvencije.

Prema tome, važno je istaknuti kako u predmetnom slučaju nije bilo spora je li upotrijebljena sila, već je li takva sila bila prekomjerna. Imajući na umu da je predmetni događaj bio opisan različito od podnositelja u odnosu na opis nastanka ozljeda kako su izjavili policijski službenici, nadležna tijela bila su dužna istražiti sve okolnosti predmetnog slučaja kako bi se utvrdio točan nastanak ozljeda. Zbog propusta nadležnih tijela da ispituju predložene svjedoke, kao i da nalože dodatno medicinsko vještačenje, hrvatske vlasti nisu izvršile svoju obvezu provođenja učinkovite istrage.

PRAVIČNA NAKNADA

Podnositelju je na ime neimovinske štete do suđen iznos od 1.000,00 Eura.

PRESUDA BUVAČ PROTIV HRVATSKE (BROJ ZAHTJEVA 47685/13)

Dana 6. rujna 2018. Europski sud donio je presudu kojom je utvrdio da je podnositelju povrijeđeno pravo iz čl. 6. stavak 1. Konvencije - pravo na pristup sudu u parničnom postupku koji je pokrenuo pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu, a koja je rezultirala proglašenjem njegove tužbe nedopuštenom zbog pretjeranog formalizma.

ČINJENICE

Dana 28. travnja 2008. jedne dnevne novine objavile su novinski članak pod nazivom 'Mafijaški odvjetnik ulazi u NO', u kojem je podnositelj prikazan kao iznuđivač. Podnositelj je putem punomoćnice od nakladnika zatražio objavu ispravka informacije. Budući da nakladnik nije odgovorio niti objavio ispravak informacije, podnositelj je podnio tužbu Općinskom građanskom sudu u Zagrebu radi naknade neimovinske štete. U odgovoru se nakladnik pozivao, među ostalim, na to da podnositelj uz svoj zahtjev za ispravkom informacije nije podnio punomoć. Općinski građanski sud u Zagrebu saslušao je podnositelja zahtjeva koji je izjavio da je ovlastio svoju punomoćnicu da postupa u njegovo ime vis-à-vis nakladnika. Općinski građanski sud, pozivajući se na mjerodavno pravo, proglasio je tužbu nedopuštenom jer njegova punomoćnica nije nakladniku podnijela valjanu punomoć uz zahtjev za ispravkom javno objavljene informacije. Podnositelj je potom podnio žalbu na prvostupanjsku odluku, koja je potom odbijena, nakon čega je podnio i Ustavnu tužbu. Ustavni sud proglasio je ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva nedopuštenom uz obrazloženje da nije navedeno 'nijedno ustavnopravno pitanje' koje treba ispitati.

Presuda Buvač protiv Hrvatske (broj zahtjeva 47685/13) dostupna na [LINKU](#)

PRIGOVORI

Podnositelj zahtjeva prigovorio je da su nacionalni sudovi povrijedili njegovo pravo na pristup sudu kako je predviđeno člankom 6. stavkom 1. Konvencije.

ODLUKA SUDA

Europski sud zaključio je da takva odluka domaćih sudova predstavlja pretjerani formalizam, imajući u vidu da je sam tužitelj, saslušan pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu, potvrdio da je opunomoćio svog odvjetnika za podnošenje zahtjeva za ispravak. S obzirom na to, Europski sud istaknuo je da na temelju mjerodavnih pravila Zakona o parničnom postupku stranka može dodeliti punomoć u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik kod suda. Imajući u vidu da je podnositelj zahtjeva u usmenom iskazu pred prvostupanjskim sudom izjavio da je ovlastio svoju punomoćnicu da djeluje u njegovo ime, time je ujedno i odobrio spornu parničnu radnju. Stoga, Sud ne vidi razlog za nametanjem strožih uvjeta podnositelju zahtjeva u postupku pred nakladnikom, nego u postupku pred sudom. Predmetna ograničenja stoga nisu bila razmjerna legitimnom cilju kojem teži pravilo navedeno u čl. 22.st.2. Zakona o medijima te su narušila samu bit prava podnositelja na pristup sudu, zajamčen čl. 6.stavkom 1. Konvencije.

Drugim riječima, utvrđeno je da je Općinski građanski sud suviše restriktivno tumačio mjerodavne odredbe Zakona o medijima, što je dovelo do odbačaja tužbe bez da se Sud uopće upuštao u meritum stvari. Treba naglasiti kako je Ustavni sud promijenio svoju praksu te je u identičnom predmetu, i to osamnaest mjeseci nakon što je odbijena podnositeljeva ustavna tužba, utvrdio da su građanski sudovi previše

formalistički tumačili odredbe Zakona o medijima, što predstavlja povredu prava na pošteno suđenje iz čl. 29. Ustava.

PRAVIČNA NAKNADA

Za utvrđenu povredu konvencijskog prava, Europski sud dosudio je tužitelju iznos od 2.500 eura na ime naknade neimovinske štete te iznos od 2.500 eura na ime troškova postupka.

PRESUDA Kobaš protiv HRVATSKE (ZAHTJEV BROJ 27228/14)

Dana 4. listopada 2018. Europski sud donio je presudu kojom je utvrdio povredu čl. 6. stavka 1. i 3 (c) Konvencije.

ČINJENICE

Dana 4. prosinca 2012. Općinski kazneni sud u Zagrebu proglasilo je krivim podnositelja za počinjenje kaznenog djela izazivanja prometne nesreće te mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od četiri mjeseca uz primjenu uvjetne osude na dvije godine. Podnositelju je suđeno u skraćenom postupku. Protiv navedene presude podnositelj je izjavio žalbu te zatražio dopuštenje da sudjeluje na sjednici žalbenog vijeća. Županijski sud u Zagrebu odbio je žalbu podnositelja, potvrdio osuđujuću presudu i kaznu, a o održavanju sjednice optužnog vijeća nije obavijestio podnositelja njegovog braniteljice. Podnositelj je potom podnio Ustavnu tužbu koja je odbačena kao nedopuštena.

PRIGOVORI

Podnositelj zahtjeva prigovorio je da nije imao pošteno suđenje jer mu nije bilo dopušteno prisustvovati sjednici žalbenog vijeća pred Županijskim sudom u Zagrebu na kojoj bi osobno iznio svoje argumente i detaljno izložio propuste Općinskog kaznenog suda u Zagrebu u pogledu činjenica i prava, koje je iznio u svojoj žalbi. Zbog navedenog, podnositelj smatra da je došlo do povrede članak 6. stavka 1. I 3(c) Konvencije.

ODLUKA SUDA

Sud je ponovio kako je u ranijim sličnim predmetima protiv Republike Hrvatske (presuda Zahirović protiv Hrvatske², br. 58590/11,

Presuda Kobaš protiv Hrvatske (zahtjev broj 27228/14) dostupna na [LINKU](#)

² Presuda Zahirović protiv Hrvatske dostupna na [LINKU](#)

stavci 58.-64., 25. travnja 2013.; presuda Lonić protiv Hrvatske³, br.8067/12, stavci 94.-102., 4. prosinca 2014.) utvrdio da nepozivanje optuženika na sjednicu žalbenog vijeća predstavlja povredu njegovih konvencijskih prava. Naime, u potonjim predmetima Europski sud je primjetio da se prema domaćem pravu u žalbenom postupku u predmetima za koje se progoni po službenoj dužnosti, cijeli spis predmeta i podnesci stranaka moraju proslijediti državnom odvjetništvu na razini neposredno iznad ureda koji predstavlja optužbu u postupku te da se o sjednici žalbenog vijeća mora obavijestiti državno odvjetništvo. U pogledu drugih stranaka, prvenstveno optuženika i njegova branitelja, Vrhovni je sud bio obavezan obavijestiti ih o sjednici povodom žalbe samo ako su to oni zatražili ili ako Vrhovni sud to smatra potrebnim. Sud smatra, bez obzira na Vladinu tvrdnju kako je temeljem domaćeg prava žalbeni sud imao diskrecijsko pravo odlučiti hoće li podnositelju pružiti priliku da bude nazočan na žalbenoj sjednici, kako su to pitanja o kojima je, kao stvar poštenosti, podnositelj trebao biti saslušan osobno. Stoga, Europski sud zaključuje da je u potonjim predmetima Vrhovni sud, kao drugostupanjski sud koji je nadležan da revidira predmete po pitanju prava i činjeničnog stanja, kao da i ispita pitanja koja su od osobite važnosti za podnositelja zahtjeva, trebao omogućiti podnositelju da se 'brani sam' kao što se zahtjeva člankom 6. stavkom 3. Točkom (c) Konvencije. U takvim je okolnostima Vrhovni sud bio obavezan osigurati nazočnost podnositelja zahtjeva na raspravi u žalbenom postupku, što je sud propustio. Kako u konkretnom zahtjevu podnositelja Vlada nije izložila nijednu činjenicu ili tvrdnju za donošenjem drugačije odluke, Europski sud utvrdio je da je došlo do povrede prava na pošteno suđenje podnositelju.

³ Presuda Lonić protiv Hrvatske dostupna na [LINKU](#)

Prema tome, zaključuje se kako je Europski sud već u nizu ranijih, pravno i činjenično jednakih predmeta protiv Republike Hrvatske, utvrdio da nepozivanje optuženika na sjednicu žalbenog vijeća predstavlja povredu prava na pristup sudu i mogućnosti da se sam odnosno uz branitelja brani.

PRAVIČNA NAKNADA

Sud je podnositelju dosudio 1.500,00 eura na ime neimovinske štete i 2.025,00 eura na ime troškova postupka.

PRESUDA VUKOVIĆ PROTIV HRVATSKE (BROJ ZAHTJEVA 47880/14)

Dana 15. studenog 2018. Europski sud donio je presudu kojom je utvrdio da je Republika Hrvatska podnositelju povrijedila pravo na mirno uživanje prava vlasništva protivno čl. 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju.

ČINJENICE

Dana 21. srpnja 2000. policija je privremeno zaplijenila vozilo podnositelja zahtjeva, koje je imalo kanadske registracijske oznake, a pod sumnjom da je vozilo ukrao nepoznati počinitelj. Zbog navedenog, policija je u dva navrata (prvi puta 21. srpnja 2000. te drugi puta po nalogu državnog odvjetništva 18. ožujka 2002.) tražila od kanadskog Interpola provjeru traži li kanadska policija automobil podnositelja, kao i druga dva vozila koja su bila registrirana na podnositeljate informaciju jesu li vozila bila registrirana za izvoz i je li dokumentacija bila ispravna. Kako prema dostupnim informacijama kanadski ured za Interpol nije odgovorio na zahtjev policije, dana 2. svibnja 2002. Općinsko državno odvjetništvo u Zagrebu naložilo je da se automobil vrati podnositelju, što je policija i učinila.

Budući da je podnositelju automobil vraćen u lošem stanju jer nije bio pravilno skladišten te mu je umanjena vrijednost tijekom dvije godine koliko ga je držala policija, podnositelj je podnio tužbu Općinskom građanskom sudu u Zagrebu radi naknade štete. Sud je odbio podnositeljev tužbeni zahtjev, a odluku je potvrdio Županijski sud u Zagrebu u bitnom zauzimajući stav da je takvo oduzimanje bilo zakonito radi čega država ne može biti odgovorna za štetu.

Podnositelj zahtjeva tada je istodobno podnio

Presuda Vuković protiv Hrvatske (broj zahtjeva 47880/14) dostupna na [LINKU](#)

izvanrednu reviziju Vrhovnom sudu Republike Hrvatske i ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske. Vrhovni sud proglasio je podnositeljevu reviziju nedopuštenom, utvrdivši da pravno pitanje koje je postavio nije važno za jedinstvenu primjenu prava dok je Ustavni sud Republike Hrvatske odbio podnositeljevu ustavnu tužbu ustvrdivši da presudama prvostupanjskog i drugostupanjskog suda nije došlo do povrede njegovog prava na vlasništvo zajamčenog člankom 48. Ustava Republike Hrvatske.

Prigovori

Podnositelj zahtjeva prigovorio je da je pretrpio štetu uslijed dugotrajnog zadržavanja njegovog automobila u neodgovarajućim uvjetima skladištenja nakon što ga je oduzela policija te da su domaći sudovi odbili dodijeliti mu naknadu za pretrpljenu štetu. Pozvao se na članak 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju. Podnositelj zahtjeva također je prigovorio povredi svog prava na pošteno suđenje te se pozvao na članak 6. stavak 1. Konvencije.

Odluka suda

Europski sud utvrdio je da oduzimanje i zadržavanje podnositeljevog vozila predstavlja miješanje države u smislu članka 1. Protokola br. 1. Konvencije. Takvo miješanje bilo je zakonito, ali ne i razmjerno. Naime, Sud je prihvatio da je takvo miješanje imalo legitiman cilj u općem interesu radi osiguranja i zaštite predmeta koji se može koristiti kao dokaz u kaznenom postupku, ali da u konkretnom slučaju nije bilo razmjerno. Iako svaka zapljena ili oduzimanje predmeta uzrokuje štetu, stvarna šteta ne bi trebala biti veća od one koja je neizbježna. Podnositeljevo vozilo oduzeto je u kontekstu kaznenog postupka, a policija ga je zadržala skoro dvije godine bez konačnog

utvrđenja je li ono ukradeno. Naime, kad tijela vlasti oduzmu imovinu kao fizički dokaz, trebala bi u domaćem zakonodavstvu postojati mogućnost pokretanja postupka protiv države i traženja naknade za svaku štetu koja je posljedica propusta vlasti da čuvaju tu imovinu na sigurnom i u razumno dobrom stanju (vidi Novikov protiv Rusije, br. 35989/02, stavak 46, 18. lipnja 2009.). S obzirom da su domaći sudovi u parničnom postupku koji se vodio radi naknade štete (zbog produljenog zadržavanja vozila u neodgovarajućim uvjetima) svoju ocjenu ograničili na pitanja zakonitosti, bez ocjene proporcionalnosti te mjere i njenih učinaka na imovinska prava podnositelja, domaći sudovi nisu pokazali na odgovarajući način da je zadovoljen zahtjev "pravične ravnoteže" koji je svojstven drugom stavku članka 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju.

Vezano za podnositeljev prigovor na povredu prava na pošteno suđenje, Sud smatra da je ispitao glavna pravna pitanja postavljena u zahtjevu i da nema potrebe za donošenjem posebne odluke o ostalim prigovorima.

Prema tome, obveza je domaćih parničnih sudova u postupcima za naknadu štete u takvim slučajevima ne ograničavati se samo na pitanje zakonitosti takvog zadržavanja, već utvrditi je li takvo zadržavanje razmjerno i kako takvo zadržavanje utječe na vlasnička prava podnositelja, što su domaći sudovi propustili učiniti.

Pravična naknada

Podnositelju je dosuđen iznos od 5.000,00 eura na ime neimovinske štete, te 6.100,00 eura na ime troškova postupka.

PRESUDA PARAZAJDER PROTIV HRVATSKE (ZAHTJEV BROJ 50049/12)

Dana 1. ožujka 2018.g., Europski sud donio je presudu kojom je utvrdio da je Republika Hrvatska povrijedila podnositelju pravo na privatni život iz čl. 8. Konvencije tijekom obavljanja tajnog nadzora.

ČINJENICE

Dana 16. lipnja 2007.g. podnositelj (bivši odvjetnik iz Zagreba) uhićen je zbog sumnje na korupciju. Naime, hrvatske vlasti provodile su tajni nadzor u odnosu na potpredsjednika Hrvatskog fonda za privatizaciju, prilikom čega su presrele i snimile brojne telefonske razgovore podnositelja. Nakon podnositeljevog uhićenja, otvorena je istraga na Županijskom sudu u Zagrebu. Nakon završetka istrage, Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta ('USKOK') podigao je optužnicu protiv podnositelja kao odvjetnika koji je djelovao u ime potpredsjednika Fonda za pomaganje u primanju mita u iznosu od 150.000 eura (EUR) za račun svog klijenta te za pomaganje u zlouporabi položaja i ovlasti od strane njegovog klijenta. Tijekom postupka podnositelj je osporio zakonitost naloga za tajni nadzor tvrdeći da za njih nije postojalo potrebno obrazloženje te da su naložene protivno odredbama mjerodavnog domaćeg prava. Dana 15. svibnja 2009. godine Županijski sud u Zagrebu proglasio je podnositelja krivim te ga osudio na tri godine zatvora. Podnositelj je podnio žalbu Vrhovnom sudu koja je odbijena, a potom podnio i Ustavnom tužbu u bitnome iznoseći kako je nezakonito nadziran te da se osuda temeljila na dokazima koji su nezakonito dobiveni korištenjem mjera tajnog nadzora.

Presuda Parazajder protiv Hrvatske (zahtjev broj 50049/12) dostupna na [LINKU](#)

PRIGOVORI

Podnositelj je prigovorio da je posezanje domaćih vlasti za posebnim istražnim mjerama, posebice za tajnim nadzorom, kršilo jamstva iz članka 8. Konvencije.

Podnositelj je, također, prigovor da su dokazi dobiveni tajnim nadzorom korišteni u kaznenom postupku protiv njega. Pozvao se na članak 6. stavak 1. Konvencije.

ODLUKA SUDA

Sud ističe da je prethodno utvrdio povredu članka 8. Konvencije u predmetu Matanović protiv Hrvatske (broj zahtjeva 2742/12, stavci 112. - 116., od dana 4. travnja 2017.g.) koji se odnosi na isti niz domaćih postupaka u kojima su mjere tajnog nadzora naložene i provedene, a koje su dovele do presretanja niza telefonskih razgovora i poruka podnositelja. Podsjetimo se da se u predmetu Matanović, Europski sud pozivao na odluku Dragojević protiv Hrvatske (broj zahtjeva 68955/11, stavci 78-102) u kojoj je utvrdio da je nadzorom i tehničkim snimanjem telefonskih razgovora podnositelja zahtjeva i njegovim praćenjem došlo do mijesanja u njegovo pravo na poštovanje privatnog života i dopisivanja zajamčenog člankom 8. Konvencije iz razloga nedostatka obrazloženja u nalogu istražnog suca za određivanjem mjera tajnog nadzora. Sud je primjetio da su se u nalogima navodili zakonski izrazi da se 'izvidi [nisu mogli] provesti na drugi način ili bi [provođenje bilo skopčano] s nerazmjernim teškoćama', a da pritom nadležna tijela nisu navela mjerodavna obrazloženja u vezi s određenim okolnostima predmeta te posebno razloge o tome zašto se istraga nije mogla provesti na neke drukčije, manje namegljive načine.

Dakle, nadležni domaći sudovi dužni su prilikom određivanja mjera tajnog nadzora posebno obrazložiti razloge nemogućnosti provođenja istrage na drugačiji način ne ograničavajući se samo na paušalno prepisivanje zakonskih izraza.

Sud je odbacio prigovor podnositelja da su mu hrvatske vlasti povrijedile pravo na pošteno suđenje iz članka 6. Konvencije budući da Sud nije utvrdio da je upotreba osporenih snimki kao dokaza per se lišila podnositelja prava na pošteno suđenje. Naime, Sud je ponovio kako nije njegova uloga utvrditi, kao stvar načela, smiju li se pojedine vrste dokaza, na primjer, nezakonito pribavljeni dokazi, koristiti kao dokaz u postupku ili pak je li podnositelj zahtjeva kriv ili ne. Pitanje na koje treba odgovoriti jest je li postupak u cjelini, uključujući i način na koji su pribavljeni dokazi, bio pošten. Prema tome, korištenjesaznanja pribavljenih povredom članka 8. kao dokaza, što se dogodilo u ovom predmetu, neće biti u sukobu sa zahtjevima poštenosti iz članka 6. stavka 1., ako je njihova upotreba u postupku bila praćena odgovarajućim postupovnim jamstvima koja zahtijeva sudska praksa Suda. Budući da je podnositelju zahtjeva pružena prilika da ospori vjerodostojnost dokaza i suprotstavi se njihovoj uporabi, što je podnositelj i učinkovito upotrijebio tijekom postupka pred prvostupanjskim sudom te u svojoj žalbi i u ustavnoj tužbi (vidi stavak 14. gore), činjenica da je podnositelj zahtjeva bio neuspješan u svakom koraku ne mijenja činjenicu da je imao učinkovitu priliku da ospori dokaze i da se suprotstavi njihovoj upotrebi.

PRAVIČNA NAKNADA

Podnositelju je dosuđen iznos od 1.500,00 eura na ime neimovinske štete.

